

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

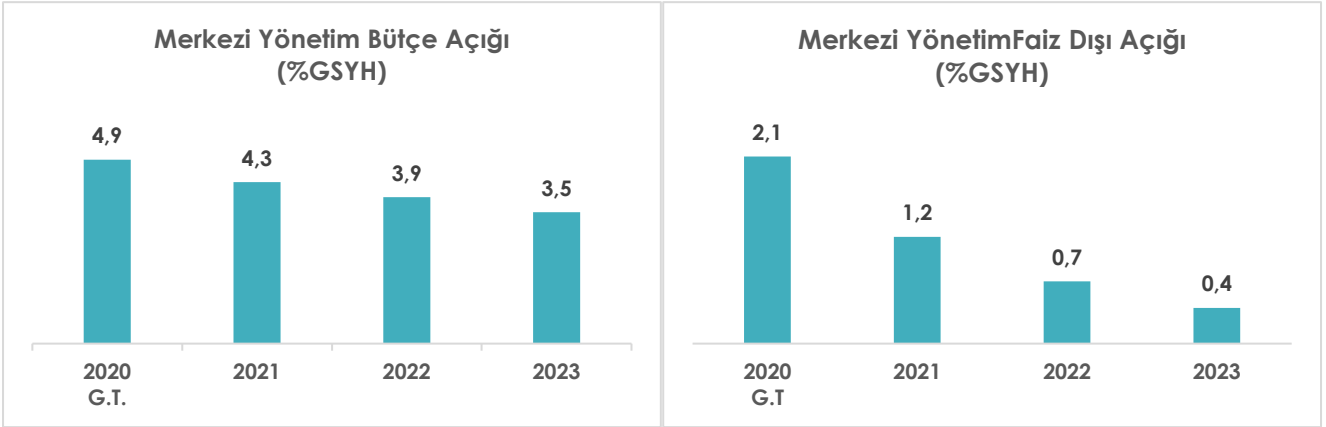
Ekim, 2020

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Kovid-19 salgını ile mücadele edildiği ve salgına ilişkin belirsizliklerin sürdüğü dönemde hazırlanan 2021-2023 Yeni Ekonomi Programının (YEP) temel amacı; Yeni Ekonomi Programları ile sağlanan kazanımların korunarak geliştirilmesi, iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, bu denge üzerine inşa edilecek stratejik reformlarla kapsayıcı, sürdürülebilir ve istihdam odaklı büyümeyi hedefleyen politikalarla küresel ekonomide ortaya çıkan yeni normalin oluşturduğu iktisadi fırsatları da kullanarak üretime, ihracata ve finansal istikrara dayalı ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçesi, 2020-2022 YEP'te belirlenen temel ekonomik büyüklükler ile programın hedef ve öncelikleri kapsamında hazırlanmış olup 2021-2023 YEP'te ortaya konulan ekonomide yeni normal koşullarında uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yılsonunda %4,9 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Salgın sürecinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaya yönelik alınan tedbirler nedeniyle bütçeye yansıyan maliyetler, salgınla mücadelede yakalanan başarıyla orantılı olarak önümüzdeki dönemde azalacaktır.

Ekim 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ekim ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 97,7 milyar TL, bütçe gelirleri 92,8 milyar TL ve bütçe açığı 4,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 85,9 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 6,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

EKİM AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		97.658
Faiz Dışı Giderler		85.901
Bütçe Gelirleri		92.766
Vergi Gelirleri		76.615
Bütçe Dengesi		-4.892
Faiz Dışı Denge		6.866

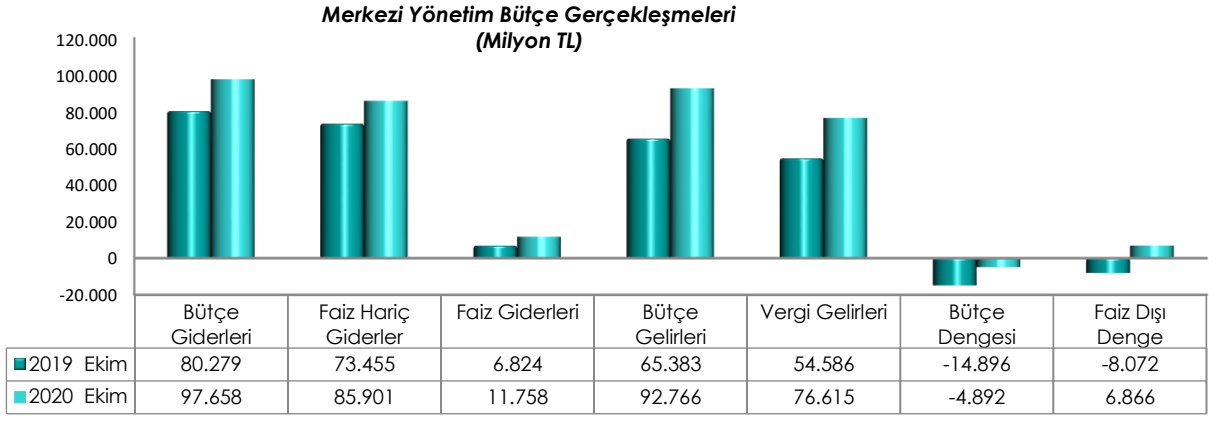
1- Bütçe Dengesi

2020 yılı Ekim ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

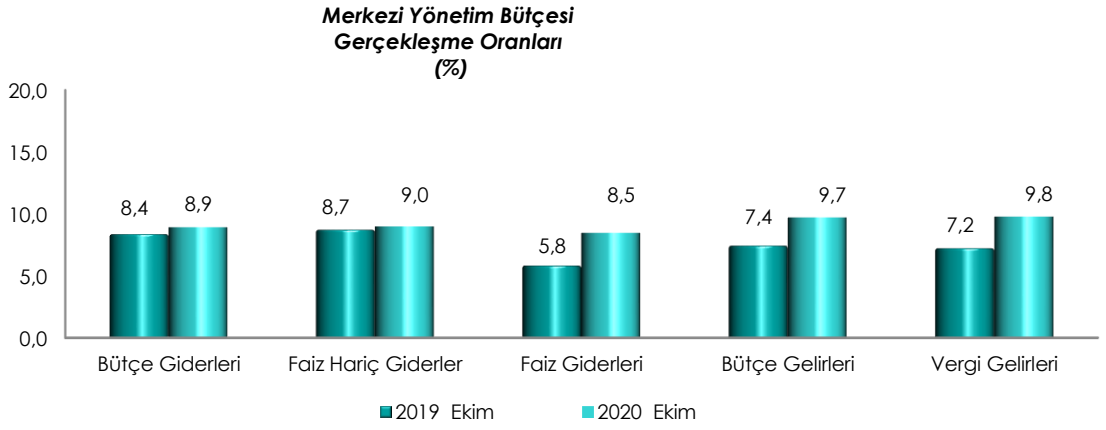
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ekim	Yüzde	Bütçe	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	80.279	8,4	1.095.461	97.658	8,9	21,6
Faiz Hariç Giderler	843.659	73.455	8,7	956.521	85.901	9,0	16,9
Faiz Giderleri	117.317	6.824	5,8	138.940	11.758	8,5	72,3
Bütçe Gelirleri	880.359	65.383	7,4	956.588	92.766	9,7	41,9
Vergi Gelirleri	756.495	54.586	7,2	784.602	76.615	9,8	40,4
Bütçe Dengesi	-80.616	-14.896	18,5	-138.873	-4.892	3,5	67,2
Faiz Dışı Denge	36.701	-8.072	-22,0	67	6.866	10.317,7	185,1

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ekim ayında 14 milyar 896 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ekim ayında 4 milyar 892 milyon TL açık vermiştir.

2019 yılı Ekim ayında 8 milyar 72 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ekim ayında 6 milyar 866 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Ekim ayı gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ekim ayı itibarıyla 97 milyar 658 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 11 milyar 758 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 85 milyar 901 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

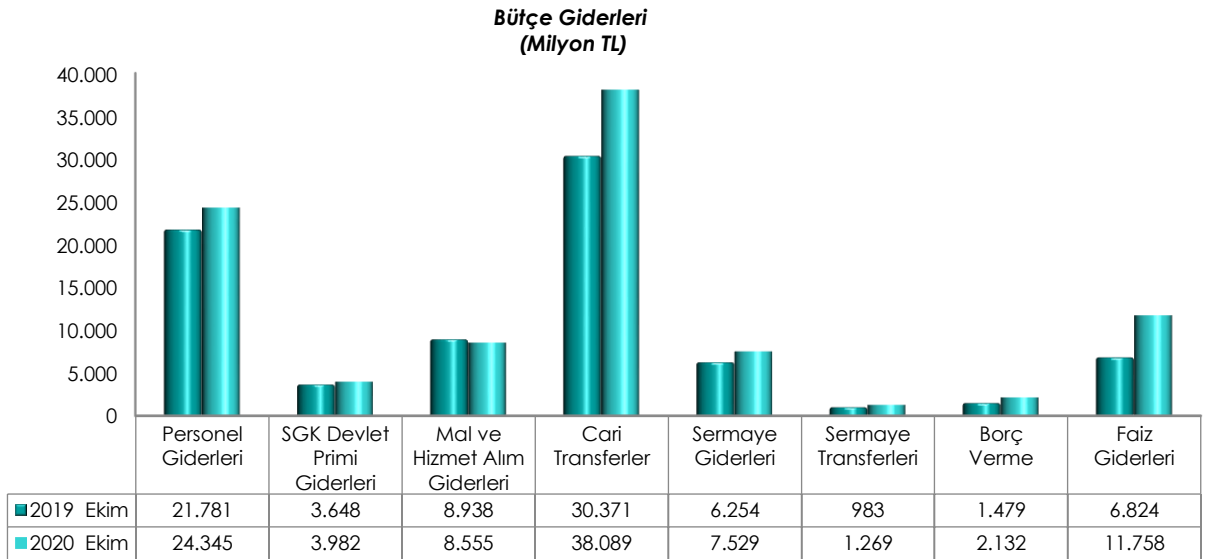
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ekim	Yüzde	Bütçe	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	80.279	8,4	1.095.461	97.658	8,9	21,6
Faiz Hariç Giderler	843.659	73.455	8,7	956.521	85.901	9,0	16,9
Personel Giderleri	247.303	21.781	8,8	282.488	24.345	8,6	11,8
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	3.648	8,4	48.120	3.982	8,3	9,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	8.938	13,2	75.550	8.555	11,3	-4,3
Cari Transferler	391.337	30.371	7,8	451.122	38.089	8,4	25,4
Sermaye Giderleri	54.432	6.254	11,5	56.607	7.529	13,3	20,4
Sermaye Transferleri	10.046	983	9,8	6.784	1.269	18,7	29,2
Borç Verme Giderleri	21.749	1.479	6,8	27.087	2.132	7,9	44,2
Faiz Giderleri	117.317	6.824	5,8	138.940	11.758	8,5	72,3

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ekim ayında 97 milyar 658 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 80 milyar 279 milyon TL harcama yapılmıştır.

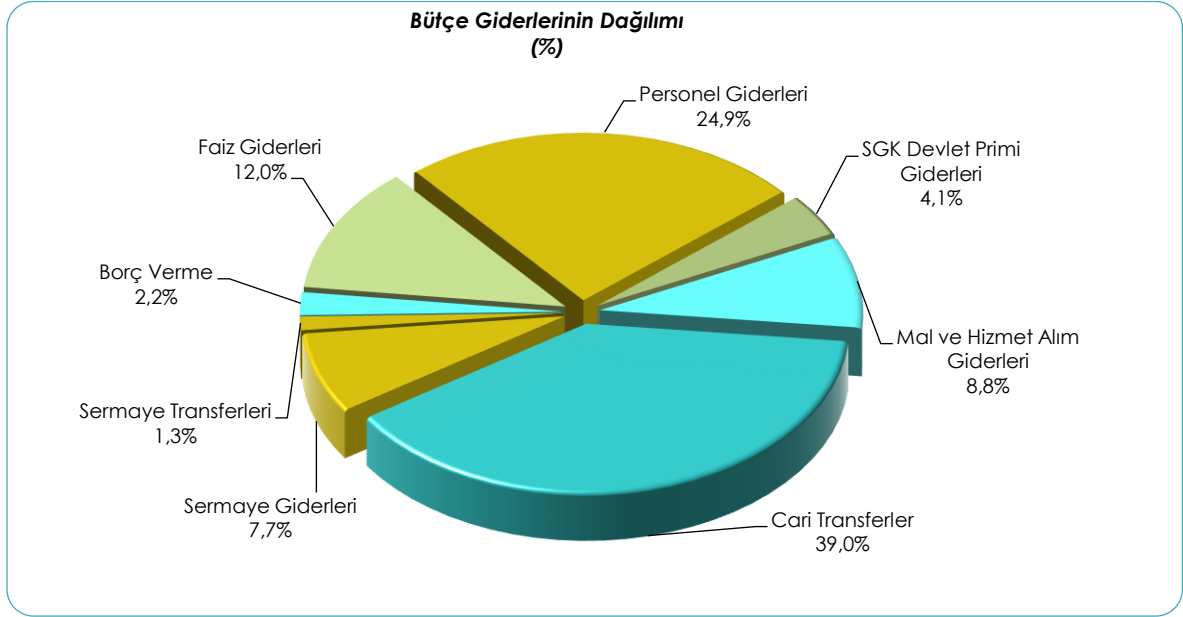
Ekim ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21,6 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,4 iken 2020 yılında yüzde 8,9 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 16,9 oranında artarak 85 milyar 901 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,7 iken 2020 yılında yüzde 9 olmuştur.

Ekim ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ekim ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ekim ayı itibarıyla 92 milyar 766 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 76 milyar 615 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 13 milyar 833 milyon TL olmuştur.

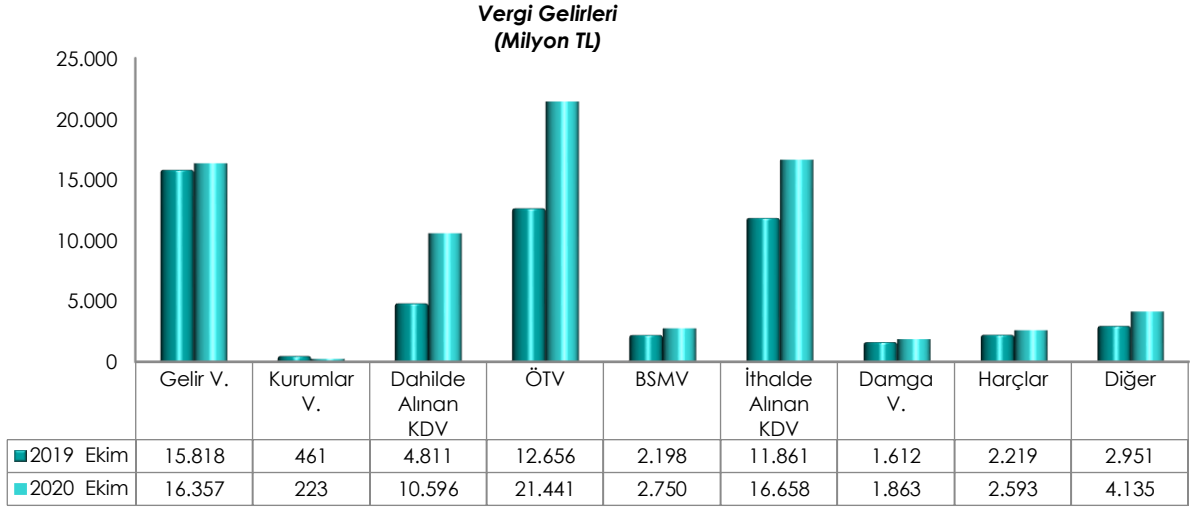
2020 yılı Ekim ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ekim	Yüzde	Bütçe	Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	65.383	7,4	956.588	92.766	9,7	41,9
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	62.842	7,3	936.635	90.449	9,7	43,9
Vergi Gelirleri	756.495	54.586	7,2	784.602	76.615	9,8	40,4
Gelir Vergisi	171.882	15.818	9,2	182.121	16.357	9,0	3,4
Kurumlar Vergisi	74.190	461	0,6	89.393	223	0,2	-51,7
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	4.811	6,8	57.805	10.596	18,3	120,2
Özel Tüketim Vergisi	162.570	12.656	7,8	175.175	21.441	12,2	69,4
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	2.198	11,6	24.982	2.750	11,0	25,1
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	11.861	7,2	158.063	16.658	10,5	40,4
Damga Vergisi	20.843	1.612	7,7	21.500	1.863	8,7	15,6
Harçlar	27.741	2.219	8,0	29.550	2.593	8,8	16,9
Diğer	43.832	2.951	6,7	46.013	4.135	9,0	40,1
Vergi Dışı Gelirler	106.264	8.256	7,8	152.033	13.833	9,1	67,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	2.173	19,4	12.464	1.876	15,0	-13,7
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	368	5,7	7.488	442	5,9	20,3

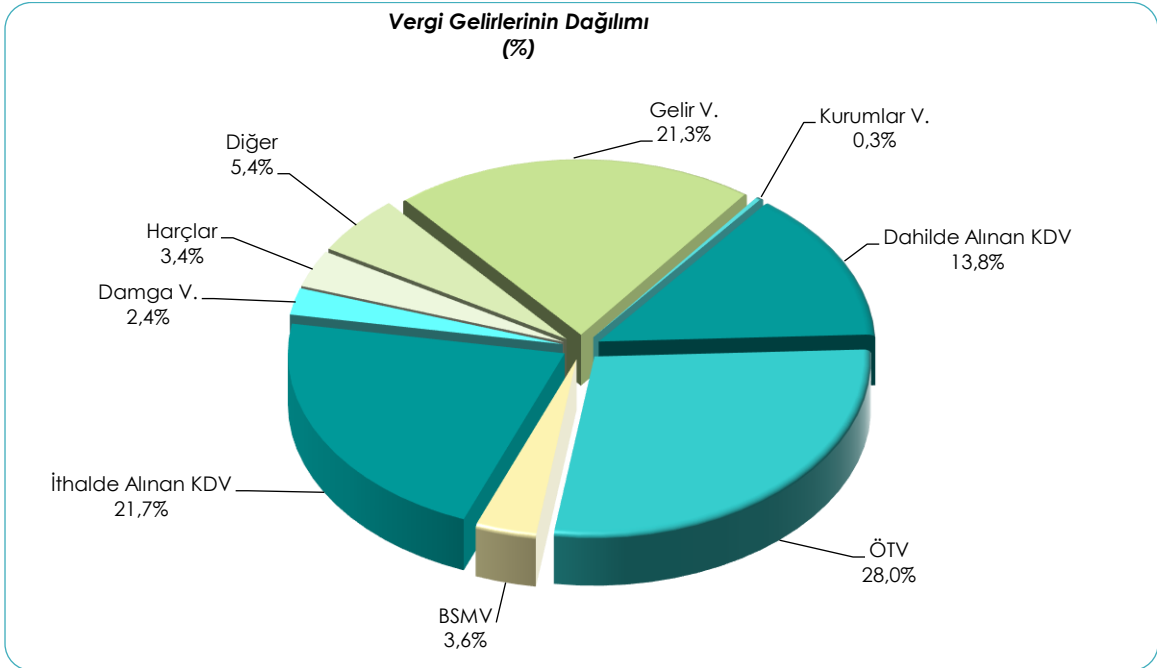
2019 yılı Ekim ayında bütçe gelirleri 65 milyar 383 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 41,9 oranında artarak 92 milyar 766 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ekim ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 7,4 iken 2020 yılında yüzde 9,7 olmuştur.

2020 yılı Ekim ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 40,4 oranında artarak 76 milyar 615 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,2 iken 2020 yılında yüzde 9,8 olmuştur.

Ekim ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ekim ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2020 Yılı Ocak-Ekim Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak-Ekim döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 967,7 milyar TL, bütçe gelirleri 822,2 milyar TL ve bütçe açığı 145,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 848,1 milyar TL ve faiz dışı açık ise 25,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-EKİM DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	967.671
Faiz Dışı Giderler	848.090
Bütçe Gelirleri	822.188
Vergi Gelirleri	655.345
Bütçe Dengesi	-145.483
Faiz Dışı Denge	-25.901

1- Bütçe Dengesi

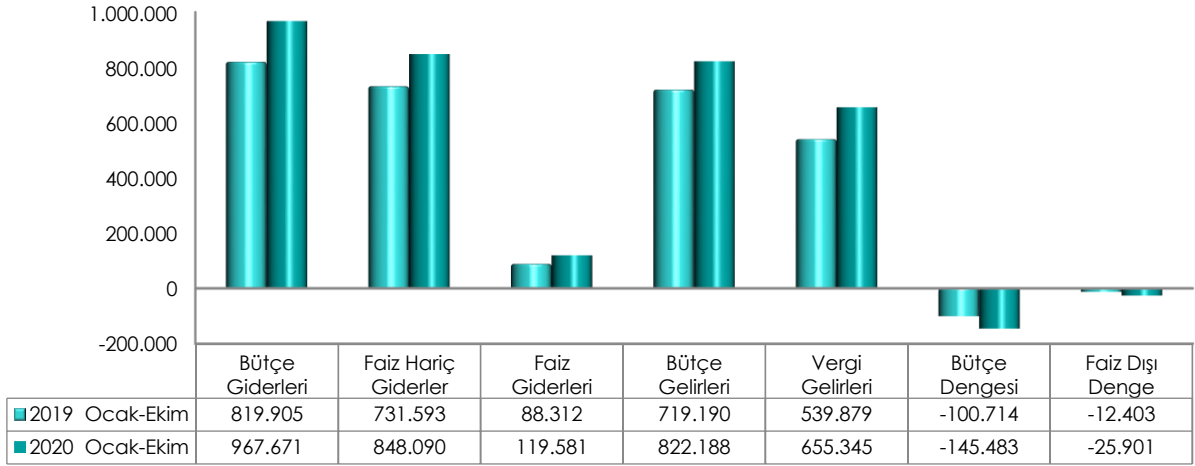
2020 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	819.905	85,3	1.095.461	967.671	88,3	18,0
Faiz Hariç Giderler	843.659	731.593	86,7	956.521	848.090	88,7	15,9
Faiz Giderleri	117.317	88.312	75,3	138.940	119.581	86,1	35,4
Bütçe Gelirleri	880.359	719.190	81,7	956.588	822.188	86,0	14,3
Vergi Gelirleri	756.495	539.879	71,4	784.602	655.345	83,5	21,4
Bütçe Dengesi	-80.616	-100.714	124,9	-138.873	-145.483	104,8	-44,5
Faiz Dışı Denge	36.701	-12.403	-33,8	67	-25.901	-38.923,6	-108,8

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Ekim döneminde 100 milyar 714 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ocak-Ekim döneminde 145 milyar 483 milyon TL açık vermiştir.

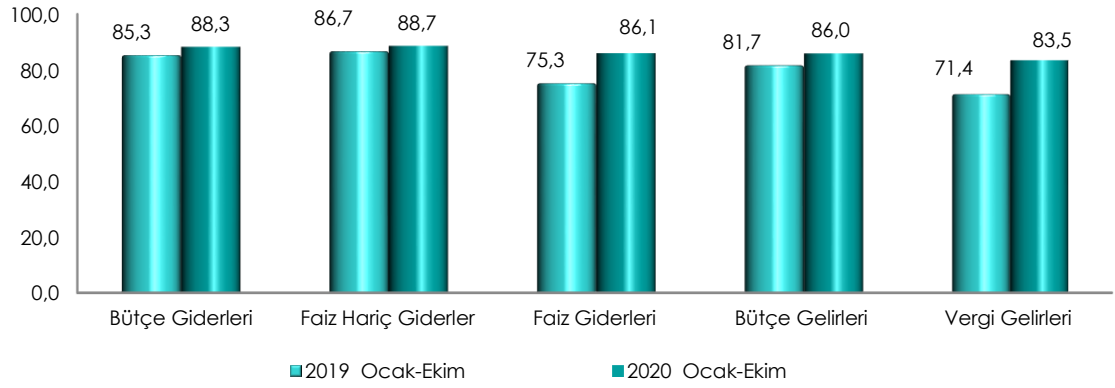
2019 yılı Ocak-Ekim döneminde 12 milyar 403 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ocak-Ekim döneminde 25 milyar 901 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Ekim dönemi gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 967 milyar 671 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 119 milyar 581 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 848 milyar 90 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

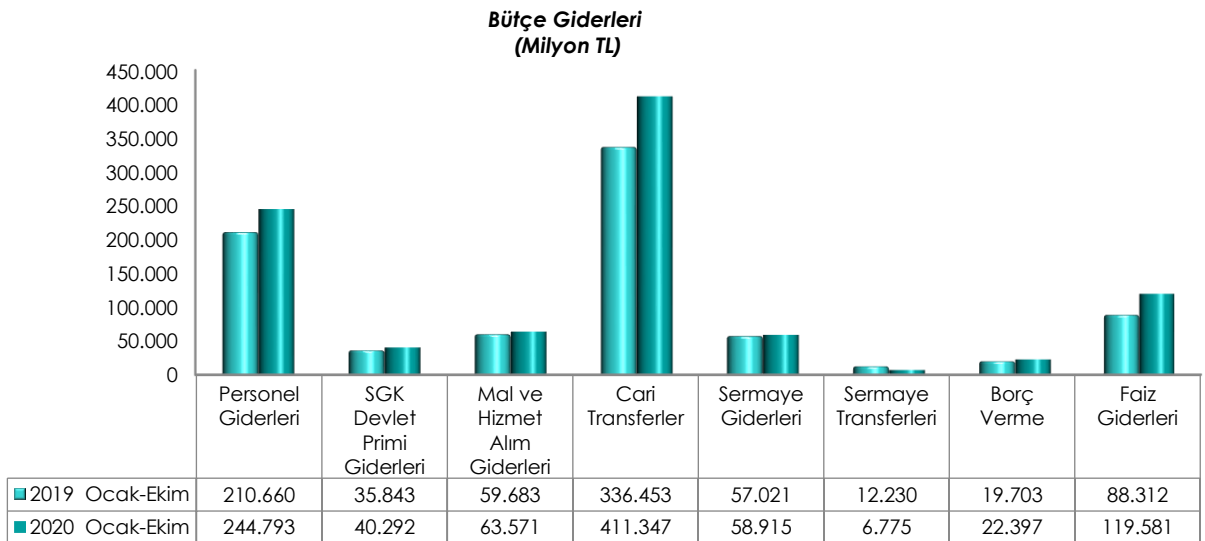
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	819.905	85,3	1.095.461	967.671	88,3	18,0
Faiz Hariç Giderler	843.659	731.593	86,7	956.521	848.090	88,7	15,9
Personel Giderleri	247.303	210.660	85,2	282.488	244.793	86,7	16,2
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	35.843	82,6	48.120	40.292	83,7	12,4
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	59.683	88,4	75.550	63.571	84,1	6,5
Cari Transferler	391.337	336.453	86,0	451.122	411.347	91,2	22,3
Sermaye Giderleri	54.432	57.021	104,8	56.607	58.915	104,1	3,3
Sermaye Transferleri	10.046	12.230	121,7	6.784	6.775	99,9	-44,6
Borç Verme	21.749	19.703	90,6	27.087	22.397	82,7	13,7
Faiz Giderleri	117.317	88.312	75,3	138.940	119.581	86,1	35,4

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ocak-Ekim döneminde 967 milyar 671 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı döneminde ise 819 milyar 905 milyon TL harcama yapılmıştır.

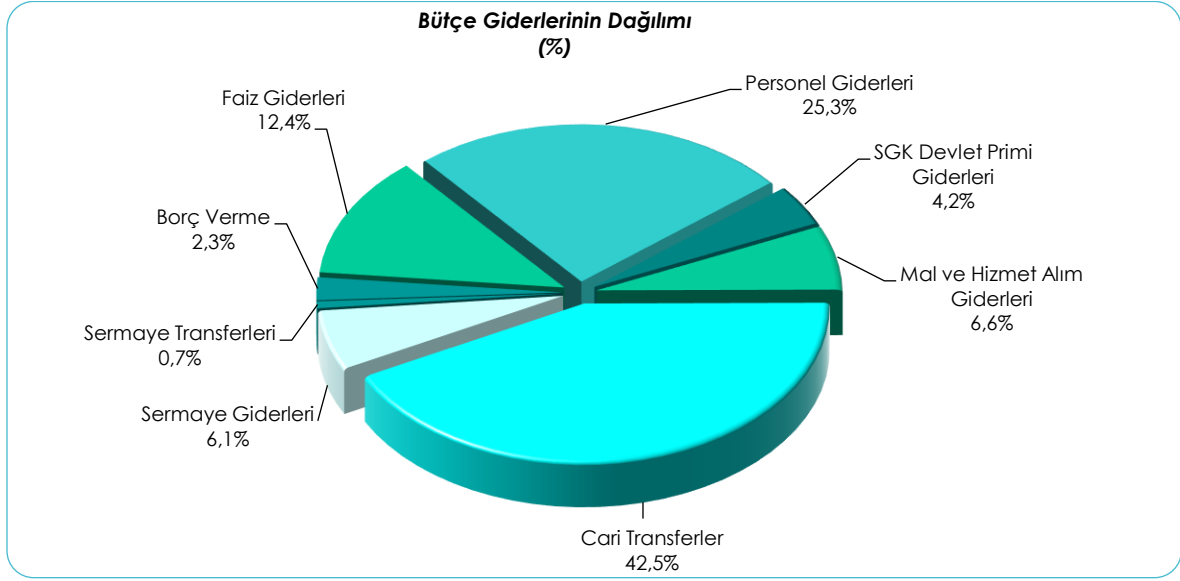
Ocak-Ekim dönemi bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 85,3 iken 2020 yılında yüzde 88,3 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,9 oranında artarak 848 milyar 90 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 86,7 iken 2020 yılında yüzde 88,7 olmuştur.

Ocak-Ekim dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 822 milyar 188 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 655 milyar 345 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 144 milyar 299 milyon TL olmuştur.

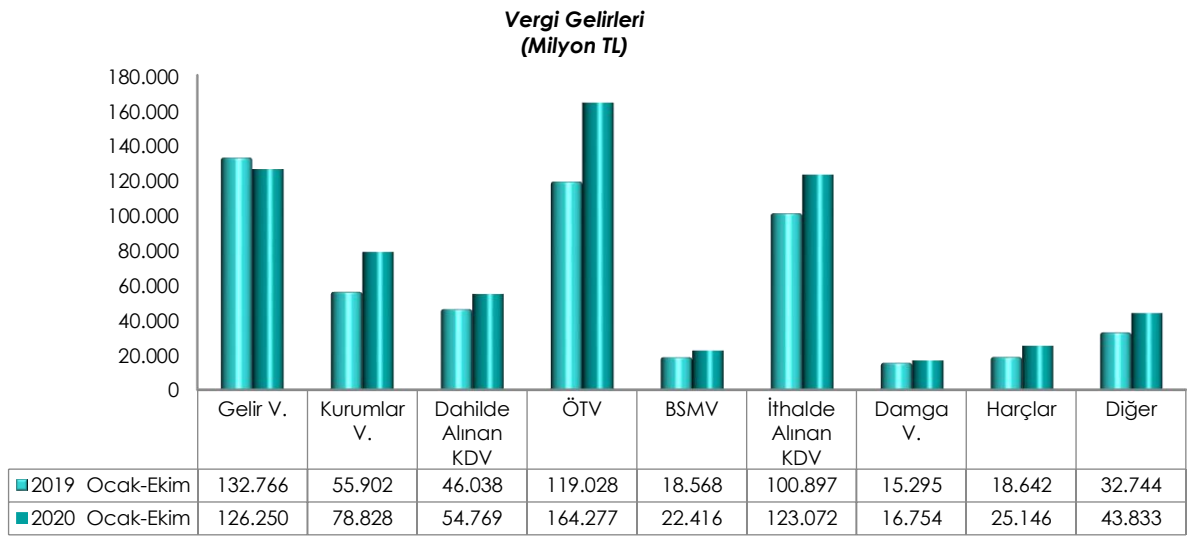
2020 yılı Ocak-Ekim dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ekim	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	719.190	81,7	956.588	822.188	86,0	14,3
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	696.778	80,8	936.635	799.644	85,4	14,8
Vergi Gelirleri	756.495	539.879	71,4	784.602	655.345	83,5	21,4
Gelir Vergisi	171.882	132.766	77,2	182.121	126.250	69,3	-4,9
Kurumlar Vergisi	74.190	55.902	75,3	89.393	78.828	88,2	41,0
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	46.038	65,1	57.805	54.769	94,7	19,0
Özel Tüketim Vergisi	162.570	119.028	73,2	175.175	164.277	93,8	38,0
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	18.568	97,7	24.982	22.416	89,7	20,7
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	100.897	60,9	158.063	123.072	77,9	22,0
Damga Vergisi	20.843	15.295	73,4	21.500	16.754	77,9	9,5
Harçlar	27.741	18.642	67,2	29.550	25.146	85,1	34,9
Diğer	43.832	32.744	74,7	46.013	43.833	95,3	33,9
Vergi Dışı Gelirler	106.264	156.899	147,6	152.033	144.299	94,9	-8,0
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	16.692	149,3	12.464	15.846	127,1	-5,1
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	5.721	89,1	7.488	6.699	89,5	17,1

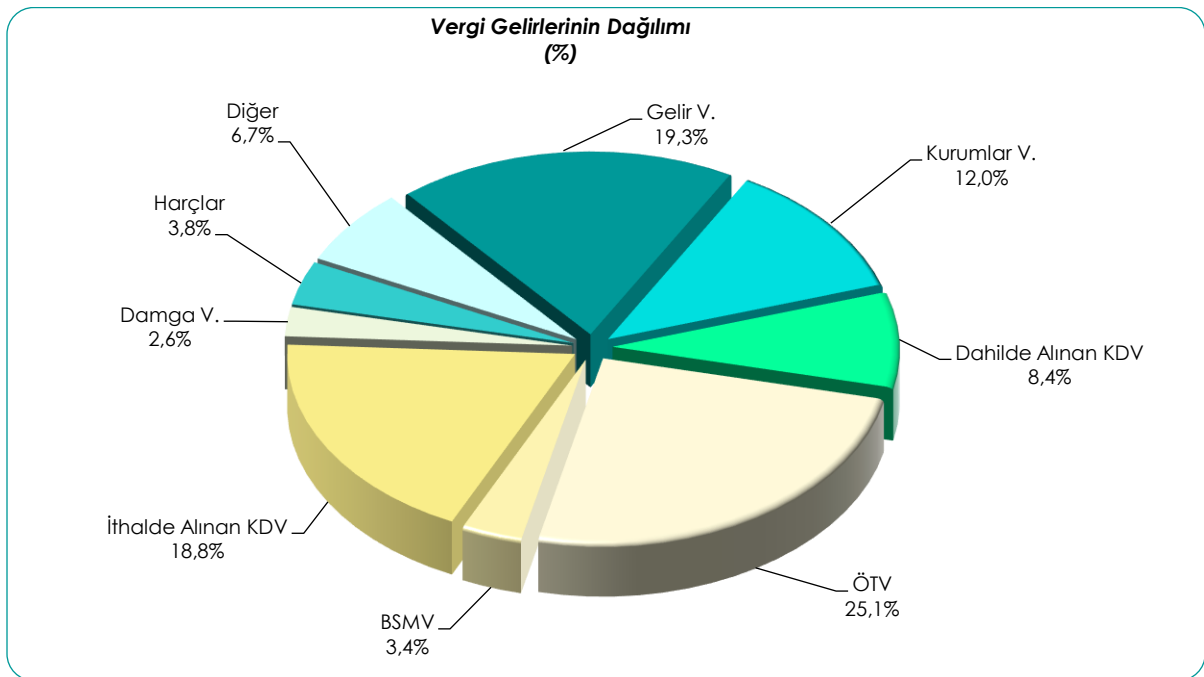
2019 yılı Ocak-Ekim döneminde bütçe gelirleri 719 milyar 190 milyon TL iken 2020 yılının aynı döneminde yüzde 14,3 oranında artarak 822 milyar 188 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ocak-Ekim dönemi gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 81,7 iken 2020 yılında yüzde 86 olmuştur.

2020 yılı Ocak-Ekim dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 21,4 oranında artarak 655 milyar 345 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 71,4 iken 2020 yılında yüzde 83,5 olmuştur.

Ocak-Ekim dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Ekim dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilmektedir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>